

DOS HOMES... EUZKADI..., EXEMPLE PER A LA JOVENTUT

Moltes vegades el temps és el millor definidor dels homes i dels pobles.

Aquest és el cas de Catalunya i els seus principals homes representatius.

Catalunya podria ben bé escriure la seva història únicament que amb dates glòries i, a vegades tristes, però que han tingut la virtut de redreçar tot el poble o bé fer-li comprendre, millor que mai, la realitat històrica i els moments que travessava...

Catalunya sempre ha fet que la seva sort anés lligada a la dels homes més representatius que ha tingut.

I així hem vist com sempre que Catalunya ha estat lliure, els seus homes, les primeres figures de la Pàtria tenien unes prerrogatives populars magnífiques, tenien tot el que pot desitjar un governant, d'un poble que se l'estima...

I de la mateixa manera hem vist que quan Catalunya ha estat sotmesa sota el jou de l'invasor, quan la Pàtria ha estat sotmesa a vassallatge, els seus principals dirigents, els seus homes més significats, patien presó, patien exili...

I això sempre per una cosa.

Pensant sempre en allò...

En Catalunya.

En la llibertat de la Pàtria aïmada.

**

Han estat molts els que han patit per la Pàtria.

Hi ha hagut molts capdavanters del moviment nacional que han hagut de sofrir o han tingut de passar llargues temporades a la presó.

I en la Història contemporània de la Catalunya sotmesa i rebel, de la Catalunya que es redreça, hi ha dos homes, dues figures que resalten, que sobresurten i que fan en tots els moments una causa comuna amb el poble i amb la nacionalitat catalana.

Aquestes figures... l'una de cabell blanc i mirada lluminosa, mirada d'illuminat que porta tot el sentit de la potencialitat de Catalunya. Porta un nom gloriós, i solament al sentir-lo hom sent els sentits més reals i més intensos del patriotisme. Porta un nom i una actuació incorruptible, que fa aixecar, virils, tots els cors i aprestar-se a la lluita sense defallença.

Es aquest, Francesc Macià, l'alliberador de la Pàtria, el cavaller de l'ideal, l'home que tot ho ha sacrificat, que tot ho ha posposat menys una cosa: la Pàtria: Catalunya lliure!

L'altre, figura popular, de lluitador infatigable, l'home social íntegre, que porta en si tot el sentit meravellós de les doctrines de Francesc Llairet.

Porta un nom, el nom que la gent nomena amb admiració i confiança, el nom que et recorda les gestes del 14 d'abril, del 6 d'octubre, del 19 de juliol.

Es aquest, Lluís Companys, el President de Catalunya, el realitzador de l'obra de Francesc Macià, el continuador i impulsador de les doctrines democràtico-socials que, avui dia amb el seu gest i la seva actuació, ha fet que arreu del món considerin Catalunya com realment és:

Una nacionalitat amb personalitat pròpia, un poble que vol ésser lliure i ho serà, una població antimilitarista que ha sabut crear els seus instruments de guerra i vencer el feixisme a la seva capital en poquíssimes hores...

Aquests són els homes de Catalunya.

Aquell és Francesc Macià, el President etern.

Aquest és Lluís Companys, l'home de les realitzacions...

Aquesta és Catalunya, la Pàtria...

PERE MORA

L'ESTEL DE LA BANDERA

La infalibilitat és sempre causa de dogmatismes. El dogma és, així mateix, la negació de la llibertat de consciència. Hom pot declarar-se infalible i dogmatitzar quan afirma que la bandera del Partit és solament la de les quatre barres...

Nosaltres creiem que sols pot tenir bandera la Pàtria, puix que els partits han d'ésser orientats per programes. Afirmar el contrari és donar pas a confusionismes i a l'exhibició de banderons, que alguns cops, vénen a ésser com la caricatura de l'emblema patri.

Ara bé; quina és la bandera de la Pàtria, de Catalunya?

Una bandera és filla sempre d'un fet històric, que per a ésser-ho no precisa pas que hagi succeït en centúries passades. És fet històric aquell que marca una nova orientació en la marxa de la Humanitat, algunes vegades en desacord amb la seva projecció en el passat, i de cara a l'esdevenidor...

El 6 d'octubre del 1934 reuneix totes les característiques per a ésser reconegut com a fita històrica cabdal. La proclamació de l'Estat Català dins la República Federal Espanyola, feta des del balcó del Palau de la Generalitat pel President Companys, però de

dret restà implantada en el cor de la nació catalana.

La victòria del 16 de febrer és la glorificació del 6 d'octubre. Si admetem aquesta afirmació hem de reconèixer que la bandera estelada fou el símbol que voleïa en aquella data des dels balcons de la gairebé totalitat dels Ajuntaments de Catalunya.

Per què, doncs, si glorifiquem la dita hem d'arreconar la senyera a l'ombra de la qual vessaren llur sang generosa els patriotes Compte, Alba i altres, i sofriren pèrdua de llibertat milers de ciutadans, des del President de la Generalitat fins al camperol anònim de les comarques d'alta muntanya?

La bandera barrada, la bandera de Catalunya del 6 d'octubre, ha estat ja modificada pels imperatius d'un fet històric i per la voluntat de milers de sufragis.

L'estel i les quatre barres fou per als nacionalistes catalans l'enseny de la Pàtria, ara com una promesa de realitats futures, i, quan aquestes hagin esdevingut realitats, com un record sagrat d'esperances pretèrites... I aquesta ensenya no és pas la d'Estat Català, organització política, és la de l'ESTAT CATALA, concepció revolucionària de Catalunya, nascuda, cam ja hem dit abans,

En vers al nord, vers els replecs de la terra euscara, on avui es concentra tota l'atenció dels antifeixistes hispànics i d'arreu del món i tota l'emoció de la lluita a mort que contra el feixisme internacional el poble ve sostenint. Avui i sempre, per nosaltres, nacionalistes de Catalunya, els germans d'Euscadi representen la raça indòmita que lluita i guerreja abans de sotmetre's a la tirania de l'opressor. Des de fa varies setmanes representen això mateix per tots els homes de la restad'Ibèria que potser encara no s'havien donat ben bé compte de les virtuts racials d'aquell poble milenari, açotat avui per l'ona negra de la més cruel invasió.

El coratge d'Euscadi, en aquestes hores cruentes de lluita, ens admira però no ens sorprèn. Admirem profundament aquesta joventut plètòrica d'entusiasme i d'amor per la pàtria amenaçada i voldriem glossar-ho amb la forma magnífica que es produeix. No hi ha sorpresa per aquest coratge

PER UNA UNIO DE JOVENTUTS

Catalunya pasa dies de prova.

La Pàtria que hauria d'estar sempre per damunt detot passa uns moments dolorosos.

Sembla talment com si altra volta s'haguessin desfermat les esclodes de la vella política centralista i anti-catalana i, com si res no hagués succeït, intentin ara, en els moments gràvids de la guerra ensorrar per sempre més la Catalunya immortal.

Sembla talment com si tots s'haguessin posat d'acord per a fer la fallida de Catalunya, per a fer fracassar la potencialitat catalana en vistes a la centralització, absurda i impossible, d'abans del 19 de juliol.

Han estat molts, gairebé tots, els partits polítics, les organitzacions sindicals que han fet una pila de ximpleries mirant únicament l'interès partidista i sense pensar mai en el que hauria d'ésser interès suprem.

Tot s'ha fet.

Tot s'ha dit.

Però ha mancat una funció principal.

Aquesta era una unió, forta i potent, per Catalunya.

**

Catalunya espera la unió.

Es incomprendible com, des-

el 6 d'octubre de 1934 i declarada aspiració unànim del país el 16 de febrer del 1936...

Tot aquell que s'oposi a la lliure exhibició d'aquest símbol, per por o per manca de convicció, no mereix el nom de nacionalista, sols pot ésser classificat amb la denominació de regionalista vergonyant, denominació que encloou totes les claudicacions, tradicions i desercions del partit que el tingué com a rètol de botiga oberta a tota mena de transaccions inconfessables...

i aquest sacrifici pels qui coneixen a fons la trajectòria neta i sense claudicacions de cap mena dels nacionalistes bascos, disposats sempre a aquest sacrifici abans de transigir en llur ferma doctrina nacionalista.

L'exemple d'Euscadi, avui més que mai, ha de fer-nos comprendre als catalans, i d'una manera especial a les Joventuts, que cal que siguem nosaltres els qui a la nostra terra imposen una política i les seves assenyades directrius. Una política que podríem anomenar netament catalana i unes consignes que podríem resumir-les en aquella que ja altres han llençat: «Catalunya pels catalans».

Veieu aquest exemple que Euscadi avui ens dóna! Des del President Aguirre fins a aquells homes que ocupen els llocs més insignificants en el comanament i la responsabilitat són fills de la terra o es senten posseïts d'un mateix fervor patriòtic, capaç de tots els sacrificis i del més gran esforç en el treball. Homes joves tots ells,

forts i valerosos, que de la mateixa forma treballen incansablement en l'organització de les forces de la reraguarda que empuyen les armes defensores en el front. És la Joventut nacionalista la que porta tot el pes i la responsabilitat en les tasques feixugues com mai del governament i de la guerra. I una política clara i determinada en tots els aspectes assenyala a aquest poble unes possibilitats immenses en regir-se per si mateix.

Quan fem una comparació objectiva entre Euscadi i Catalunya en el transcurs d'aquests deu mesos de lluita, tot calculant les possibilitats en una i altra banda, hem de confessar sense palliatius que ens sentim una mica confosos en el nostre orgull de catalans. Nosaltres que no hem patit, directament, els estralls de la guerra, que disposem d'un bon utilatge industrial, d'una terra productiva, de sortides frontereres que poden salvar-nos de moltes dificultats, que disposem a més de milers d'homes pel que sigui precis, no podem, en canvi, presentar el balanç favorable que els nostres germans bascos ens ofereixen. Aïllats completament de la resta de la península, amb els territoris més rics agriculturalment ocupats pels rebels, amb nombrosos contingents de refugiats de Guipúscoa i Alava, amb dificultats enormes pel proveïment, bé pot suposar-se quan dura ha estat i és per ells la defensa del territori contra el feixisme invasor. Quan nosaltres malmetiem energies en les minúcies de política local, en collectivitzar vaquerries, en repintar tramvies i en altres passatemps que en les circumstàncies greus d'ara són completament il·lícits, ells organitzaven senzillament un exèrcit i construïen una línia defensiva a uns quilòmetres de la capital. Nosaltres hem vist treballar en aquest anomenat cinnyell de ferro que encercla Bilbao quan les milícies basques es trobaven a molts més quilòmetres endavant i quan l'ofensiva d'aquestes forces apareixia com a incessant. Si no hagués estat aquell esperit de previsió d'ahir en organitzar-se defensivament i en no malgastar els queviures emmagatzemats als molls de Bilbao a l'absoluta disposició del Govern, Euscadi hauria sucumbit, primer en un cert bloqueig que durant uns mesos sofrí i després en l'atac com un allau que les forces feixistes descarregaren sobre els fronts d'aquell sector.

Es aquest l'exemple que Euscadi ens dóna i que nosaltres, les Joventuts nacionalistes de Catalunya hem de saber aprofitar.

Catalunya, els catalans, les Joventuts, en aquestes hores de prova i d'enorme transcendència pel futur del nostre poble, hem d'emmirallar-nos amb l'exemple de fe i sacrifici que els fills de la terra euscara ens donen, per menar a bon fi el destí gloriós que a la nostra pàtria li pertoca. Catalans! Joventuts de Catalunya! Deu mesos de lamentables experiències són ja prou perquè ens redrecem en la nostra voluntat d'ésser un poble digne del seu passat i de l'esdevenidor que ens pertany!

prés de tot el que ha passat, no s'hagi fet encara, encara, la unió de tots els catalans.

Qui ha tingut la culpa?

Qui és el responsable?

Tots i ningú.

Tots hem volgut mantenir la nostra petita botiga.

Tots hem volgut continuar amb la nostra parròquia.

Ningú no ha volgut deixar de banda els seus petits punts de mira.

Ningú no ha volgut supeditar-se al que sigui...

I tots pensàvem i pensem igual.

Tots reconeixem la necessitat d'una unió forta, potent, única, que faci de Catalunya i dels catalans un poble potent i lliure.

Els Partits, però, no es decideixen a fer la unió.

Les Joventuts cal que passem per damunt els partits, per damunt les organitzacions, per damunt dels homes personalistes per arri-Unitat!

Això manca.

Això cal crear.

Per Catalunya, per la llibertat de la Pàtria, les Joventuts, totes unides marcant a les organitzacions el camí de la nostra victòria.

JOSEP SANS

Per Catalunya; ingresseu a les Joventuts d'Esquerra Republicana ESTAT CATALA

«ESPARTACUS»

ERNEST SALUDES